

Berg och sten

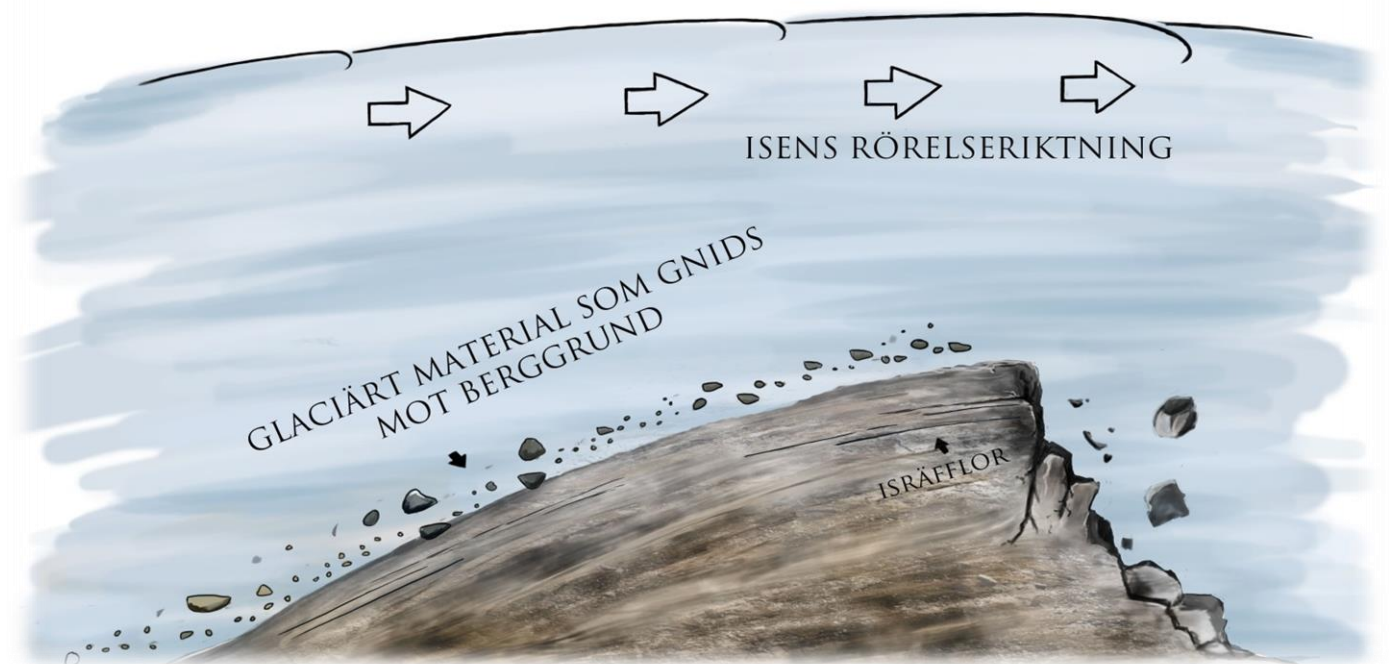
Under den senaste stora istiden var så mycket som en tredjedel av kontinenterna täckta med is och snö. I Europa sträckte sig inlandsisen så långt ner som till Polen och Tyskland.

En **inlandsis** är packad snö- och ismassa som täcker stora delar av en kontinent, både på land och till havs, medan **glaciärer** är mindre i storlek.

En glaciär som rör på sig plockar upp och transporterar material som stenblock och gruskorn av olika storlek. Materialet som har transporterats kan frigöras på två sätt. Det ena är genom att delar av isen bryts loss, blir stillastående och börjar smälta, så kallad **dödis**. Det andra sättet är att materialet följer med smältvattnet ut från glaciären. Dessa sätt lämnar olika spår i landskapet så som stora stenblock liggande mitt ute i ingenstans eller sandig jord djupt inne i en skog.

Exempel på andra spår som inlandsis och glaciärer lämnar efter sig är barskrapad berggrund, så kallade **berghällar**. Det är det upplockade materialet i glaciären som slipat berggrunden. Inlandsisen har gett berghällar en slät sida där det växer väldigt lite och en kantig sida. På den kantiga sidan har berg brutits loss och tagits upp av glaciären för att färdas iväg och lossna någon annanstans.

Isräfflor bildas då material som tagits upp av glaciären gnids mot berggrunden och slipar ner den.

